

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា (អ.វ.ត.ក.)

គម្រោងបញ្ចប់ផែនការ

កំណែលើកទី ២៤

ថ្ងៃទី៣១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០

សេចក្តីសង្ខេប 3

I. សេចក្តីផ្តើម 4

II. វិធានការដែលអាចជួយបញ្ចប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីធានាចម្រើន 10

III. ផែនការបញ្ចប់ការស៊ើបអង្កេត 12

 ក. ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត 13

 ខ. អង្គបុរេជំនុំជម្រះ 13

IV. ផែនការបញ្ចប់សវនាការ 15

 ក. សំណុំរឿង០០២/០២ 15

 ខ. សំណុំរឿង០០៣ សំណុំរឿង០០៤/០២ និងសំណុំរឿង០០៤ 15

V. ផែនការបញ្ចប់បណ្តឹងសាទុក្ខ 16

 ក. សំណុំរឿង០០២/០២ 16

 ខ. សំណុំរឿង០០៣ សំណុំរឿង០០៤/០២ និង សំណុំរឿង០០៤ 18

VI. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន 18

ឧបសម្ព័ន្ធ ៖ តារាងកំណត់ពេលវេលាតាមការគ្រោងទុកសម្រាប់ការបញ្ចប់ផែនការ ដែលរួមមានព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ៗ ។

សំគាល់៖

គម្រោងបញ្ចប់ផែនការ អ.វ.ត.ក. ត្រូវបានកែសម្រួលរៀងរាល់មួយត្រីមាសម្តង ក្នុងគោលបំណងរៀបចំផែនការ។ មាតិកានៃគម្រោងនេះ រួមមានការប៉ាន់ប្រមាណនូវពេលវេលាសម្រាប់សំណុំរឿងដែលនៅសេសសល់នៃ អ.វ.ត.ក. គិតត្រឹមពេលនៃការកែសម្រួលនេះ។ កត្តាមួយចំនួន ក្នុងនោះរួមមានការវិវត្តនៃដំណើរការនីតិវិធី គឺអាចមានឥទ្ធិពលទៅលើការប៉ាន់ប្រមាណទុកទាំងនេះ។ ហេតុដូច្នេះ ពេលវេលាដែលគ្រោងទុកទាំងឡាយមិនផ្ទុះបញ្ចាំងតម្រូវការតាមផ្លូវច្បាប់ទៅលើព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ៗខុសៗគ្នានឹងត្រូវសម្រេចនៅពេលណានោះឡើយ។ គម្រោងបញ្ចប់ផែនការ អ.វ.ត.ក. ត្រូវបានរៀបចំនិងចេញដោយការិយាល័យរដ្ឋបាលដោយមានការចូលរួមយោបល់ពីការិយាល័យតុលាការទាំងអស់។

សេចក្តីសង្ខេប

គម្រោងបញ្ចប់ផែនការសម្រាប់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា (“អង្គជំនុំជម្រះ”) ត្រូវបានរៀបចំឡើងជាលើកដំបូងនៅខែមីនា ឆ្នាំ២០១៤ ដោយឆ្លងកាត់ការពិគ្រោះពិភាក្សាយោបល់ពីសំណាក់ការិយាល័យរដ្ឋបាល ជាមួយនឹងចៅក្រមនៃអង្គជំនុំជម្រះផ្សេងៗ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត និងសហព្រះរាជអាជ្ញាទាក់ទិននឹងការទទួលខុសត្រូវរបស់ពួកគាត់។ នេះគឺជាការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពប្រចាំត្រីមាសទី២៤ នៃគម្រោងបញ្ចប់ផែនការនេះដែលបញ្ចប់នៅថ្ងៃទី៣១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០។

នៅក្នុងកំឡុងត្រីមាសនេះ ខៀវ សំផន បានដាក់បណ្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងសាលក្រម ក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២ តែមួយភាសា។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានបន្តពិភាក្សាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិលើភាពអាចទទួលយកបាននៃពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០៤/០២ និងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយក្នុងសំណុំរឿង០០៣ និងសំណុំរឿង ០០៤។

I. សេចក្តីផ្តើម

១ អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា (“អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ”) បានចាប់ផ្តើមដំណើរការរបស់ខ្លួននៅខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៦ និងបានដំណើរពេញលេញបន្ទាប់ពីការអនុម័តវិធានផ្ទៃក្នុងនៅក្នុងខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៧។ អាណត្តិរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ គឺដើម្បីកាត់សេចក្តី “មេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និងជនទាំងឡាយដែលទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុតចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្ម និងការរំលោភយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរទៅលើច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា ការរំលោភទៅលើច្បាប់មនុស្សធម៌ និងទម្លាប់អន្តរជាតិ ព្រមទាំងការរំលោភលើអនុសញ្ញាអន្តរជាតិ ដែលប្រទេសកម្ពុជាទទួលស្គាល់ ហើយដែលបានប្រព្រឹត្តក្នុងអំឡុងថ្ងៃទី ១៧ ខែ មេសា ដល់ថ្ងៃទី០៦ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩”¹។

២ គម្រោងបញ្ចប់ផែនការនេះបានបរិយាយយ៉ាងលម្អិតដោយអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងបរិបទនៃសេចក្តីសម្រេចរបស់មហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិ A/RES/68/247B ដែលក្នុងចំណោមបញ្ហាផ្សេងៗទៀត បានកំណត់អាណត្តិរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញឱ្យរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្របញ្ចប់ ដោយមានផែនទីបង្ហាញផ្លូវច្បាស់លាស់មួយ។ ឯកសារនេះធ្វើឡើងដោយអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញដោយមានការពិគ្រោះយោបល់តាមរយៈការិយាល័យរដ្ឋបាល ជាមួយចៅក្រមអង្គបុរេជំនុំជម្រះ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង និងអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត និងសហព្រះរាជអាជ្ញាអំពីការទទួលខុសត្រូវរបស់ពួកគេ។ អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពផែនការបញ្ចប់នេះរៀងរាល់ត្រីមាស។ ឯកសារនេះគឺជាកំណែលើកទី២៤ ហើយបានបញ្ចូលនូវការកែតម្រូវនានា ដោយផ្អែកលើវឌ្ឍនភាពនៃដំណើរការនីតិវិធីតាមផ្លូវតុលាការដែលកំពុងប្រព្រឹត្តទៅចាប់ពីថ្ងៃទី០១ ខែមករា ដល់ថ្ងៃទី៣១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០។

៣ ឯកសារនេះផ្តោតជាពិសេសលើវឌ្ឍនភាពថ្មីៗ នៅក្នុងសំណុំរឿងដែលនៅសេសសល់ទាំងបីដែលបច្ចុប្បន្នកំពុងស្ថិតនៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក និងផ្តល់នូវព័ត៌មានអំពីប្រភេទនៃរឿងក្តី ព្រមទាំងស្ថានភាព នៃសំណុំរឿងទាំងនោះនិងជំហាននានាដែលត្រូវបំពេញមុនពេលកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីតាមផ្លូវតុលាការទាក់ទិននឹងសំណុំរឿងកំពុងរងចាំបច្ចុប្បន្ននៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ បញ្ចប់ជាស្ថាពរតាមផ្លូវច្បាប់។

¹ កិច្ចព្រមព្រៀងរវាងអង្គការសហប្រជាជាតិ និងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាទាក់ទងនឹងការកាត់សេចក្តីនៅក្រោមច្បាប់កម្ពុជា នូវឧក្រិដ្ឋកម្មដែលបានប្រព្រឹត្តឡើងនៅក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ថ្ងៃទី០៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៣។

សហព្រះរាជអាជ្ញាបានផ្ដេងជាសាធារណៈថា នឹងពុំមានសំណុំរឿងបន្ថែមទៀតទេ បន្ទាប់ពីសំណុំរឿង ០០៣ និង សំណុំរឿង០០៤^២។ ហេតុនេះ សំណុំរឿងដែលមាននាពេលនេះគឺជាសំណុំរឿងសរុបដែល អ.វ.ត.ក. ត្រូវចាត់ការតាមនីតិវិធី។

៤ សំណុំរឿង០០១ ប្រឆាំងនឹង កាំង ហ្គេចអ៊ាវ (ហៅ ឌុច) គឺជាសំណុំរឿងដំបូងដែលបានជំនុំជម្រះនៅ ចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះ អ.វ.ត.ក. ។ នៅថ្ងៃទី០៣ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១២ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល បានប្រកាសសាលដីការបស់ខ្លួន នៅក្នុងបណ្ដឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងសាលក្រមរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលា ដំបូងធ្វើឱ្យសំណុំរឿងនេះត្រូវបានបញ្ចប់ស្ថាពរ។ ជនជាប់ចោទត្រូវបានផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារអស់ មួយជីវិត។

៥ អង្គជំនុំជម្រះបានបំបែកបទចោទនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២ ទៅជាសវនាការចំនួនពីរ។ អង្គជំនុំជម្រះ សាលាដំបូងបានចេញសាលក្រម នៅក្នុងសវនាការដំណាក់កាលទីមួយដែលអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញកំណត់ ឈ្មោះសំណុំរឿងថា សំណុំរឿង០០២/០១ នៅថ្ងៃទី ០៧ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៤ ប្រឆាំងនឹង នួន ជា និង ខៀវ សំផន។ ជនជាប់ចោទចំនួនពីរនាក់ទៀតនៅក្នុងរឿងក្តី គឺ អៀង សារី បានទទួលមរណភាពនៅ ថ្ងៃទី ១៤ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៣ និង អៀង ធីរិទ្ធ បានទទួលមរណភាពនៅ និងថ្ងៃទី ២២ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៥ ហេតុដូច្នេះ កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីប្រឆាំងនឹងពួកគេត្រូវបានរំលត់។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង បានរកឃើញថា ខៀវ សំផន និង នួន ជា មានពិរុទ្ធភាពពីបទឧក្រិដ្ឋប្រឆាំងនឹងមនុស្សជាតិ ដែលបាន ប្រព្រឹត្តក្នុងអំឡុងថ្ងៃទី១៧ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៧៥ ដល់ថ្ងៃទី៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៧៧ និងត្រូវបានផ្ដន្ទាទោស ម្នាក់ៗឱ្យជាប់ពន្ធនាគារអស់មួយជីវិត។ ដំណើរការនីតិវិធីបណ្ដឹងសាទុក្ខក្នុងសំណុំរឿងនេះ ត្រូវបាន បញ្ចប់នៅថ្ងៃទី២៣ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៦ ដោយមានការប្រកាសសាលដីការអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល ។ អង្គជំនុំជម្រះតម្កល់សាលក្រមសម្រេចផ្ដន្ទាទោសអស់មួយជីវិតលើជនជាប់ចោទទាំងពីរ។

² សេចក្ដីប្រកាសព័ត៌មានរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិស្តីទី៖ អំពីការដាក់ជូននូវដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរថ្មីៗ ចំនួន ២ ចេញផ្សាយថ្ងៃទី៨ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៩ ([www.eccc.gov.kh/sites/default/files/media/ECCC_Act_Int_Co_Prosecutor_8_Sep_2009_\(Eng\).pdf](http://www.eccc.gov.kh/sites/default/files/media/ECCC_Act_Int_Co_Prosecutor_8_Sep_2009_(Eng).pdf))។ សេចក្ដីផ្ដេងការណ៍សាធារណៈដោយសហព្រះរាជអាជ្ញាទាក់ទិននឹងការស៊ើបអង្កេតក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ ចេញផ្សាយថ្ងៃទី០៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១២ (www.eccc.gov.kh/sites/default/files/media/ECCC%20OCP%205%20June%202012%20En.pdf) និងសេចក្ដីផ្ដេងការណ៍ដោយសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិទាក់ទិននឹងបន្ទុកការងាររបស់ អ.វ.ត.ក ចេញផ្សាយ ថ្ងៃទី២៦ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៤ (<http://www.eccc.gov.kh/en/articles/statement-international-co-prosecutor-regarding-eccc-caseload>)។

៦ ការជំនុំជម្រះទីពីរកំពុងដំណើរការក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ដែលអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញដាក់ឈ្មោះថា សំណុំរឿង ០០២/០២ បានផ្ដោតលើជម្រើសតំណាងបទចោទមួយចំនួនដែលនៅសល់ប្រឆាំងនឹងជន ជាប់ចោទ នួន ជា និង ខៀវ សំផន។ បទចោទទាំងនោះរួមមាន៖ អំពើប្រល័យពូជសាសន៍ ឧក្រិដ្ឋកម្ម សង្គ្រាម និងឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិលើប្រធានបទ ការប្រព្រឹត្តិលើជនជាតិចាម វៀតណាម សហការណ៍ត្រាំកក់ (រួមទាំងមន្ទីរសន្តិសុខក្រាំងតាចាន់និងការប្រព្រឹត្តិលើពុទ្ធសាសនិក) ការដ្ឋានទំនប់ ១មករា ការដ្ឋានសាងសង់ព្រលានយន្តហោះកំពង់ឆ្នាំង មន្ទីរសន្តិសុខអូរកន្សែង ភ្នំក្រោល និងស-២១ ការបោសសម្អាតផ្ទៃក្នុង និងការដាក់បទបញ្ជាលើអាពាហ៍ពិពាហ៍។ សវនាការលើភស្តុតាងចាប់ផ្ដើម នៅថ្ងៃទី០៨ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៥ ហើយបញ្ចប់នៅថ្ងៃទី១១ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៧។ អង្គជំនុំជម្រះសាលា ដំបូងបានចេញសេចក្ដីសង្ខេបផ្ទាល់មាត់ទៅលើសម្ភាសន៍ហេតុនិងសេចក្ដីសម្រេចនៃសាលក្រម នៅថ្ងៃទី១៦ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៨ និងចេញសាលក្រមទាំង០៣ភាសាធ្វើការ នៅថ្ងៃទី២៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៩។ អង្គជំនុំជម្រះ រកឃើញថា ខៀវ សំផន និង នួន ជា មានពិរុទ្ធភាពពីបទប្រល័យពូជសាសន៍ ឧក្រិដ្ឋកម្ម សង្គ្រាម ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ ហើយបានផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារអស់មួយជីវិត³។ ក្រោយពី ទទួលសេចក្ដីជូនដំណឹងអំពីបណ្ដឹងសាទុក្ខរបស់ នួន ជា និង ខៀវ សំផន អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង បញ្ជូនសំណុំរឿងទៅអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលនៅថ្ងៃទី០១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៩។

៧ នៅថ្ងៃទី០៤ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩ នួន ជា ទទួលមរណភាពក្នុងអាយុ៤៣ឆ្នាំ ខណៈដែលទទួលព្យាបាល នៅមន្ទីរពេទ្យមិត្តភាពខ្មែរ-សូវៀត។ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបានបញ្ចប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធី បណ្ដឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹង នួន ជា នៅថ្ងៃទី១៣ ខែសីហា ប៉ុន្តែបានសម្រេចថានៅតែទទួលសំណើរបស់ មេធាវីការពារក្តីក្នុងការបំភ្លឺបញ្ជាក់អំពីវិបាកផ្លូវច្បាប់កើតចេញពីមរណភាពរបស់ នួន ជា នៅក្នុង ដំណាក់កាលកិច្ចនីតិវិធីនេះ។ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបានដាក់សេចក្ដីបញ្ជាក់បំភ្លឺនៅថ្ងៃទី២២ ខែ វិច្ឆិកា ដោយក្នុងនោះបានរកឃើញថា ការសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងពាក់ព័ន្ធនឹង នួន ជា ពុំត្រូវបានចាត់ទុកឥតបានការនោះទេ ហើយបានបញ្ជាក់ថា ផ្ទុយពីសេចក្ដីសន្និដ្ឋានរបស់មេធាវីការពារ ក្តី តុលាការពុំអាចបន្តកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីនៅក្នុងរឿងក្តីប្រឆាំងនឹង នួន ជា បន្តទៀតនោះទេ។

³ សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧/អវតក/អសដ (https://www.eccc.gov.kh/en/document/court/case-00202-judgment)។

៨ នៅថ្ងៃទី២៧ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង បានចេញសេចក្តីសម្រេចបញ្ឈប់កិច្ចនីតិវិធី ពាក់ព័ន្ធនឹងអង្គហេតុដែលមានចែងនៅក្នុងដីកាដោះស្រាយក្នុងសំណុំរឿង០០២ ដែលមិនមាន បញ្ចូលនៅក្នុងសំណុំរឿង០០២/០១ ឬ០០២/០២។ ហេតុដូច្នោះ ដំណើរការនីតិវិធីតុលាការក្នុងសំណុំ រឿង០០២ នឹងត្រូវបញ្ឈប់នៅពេលសាលក្រមសំណុំរឿង០០២/០២ ចូលជាស្ថាពរ។

៩ កិច្ចស៊ើបសួរនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ និង ០០៤ បានផ្តួចផ្តើមឡើងក្រោយពេលសហព្រះរាជអាជ្ញា អន្តរជាតិចេញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរនៅក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ហើយបន្ទាប់មកចេញដីកា សន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែម។ បន្ទាប់មក សំណុំរឿង ០០៤ ត្រូវបានបំបែកចេញជាសំណុំ រឿងចំនួនបី ពោលគឺ សំណុំរឿង ០០៤/០១ ពាក់ព័ន្ធនឹង អ៊ឹម ចែម សំណុំរឿង ០០៤/០២ ពាក់ព័ន្ធនឹង អា អាន និង សំណុំរឿងដែលនៅសេសសល់ គឺ សំណុំរឿង ០០៤ ប្រឆាំងនឹង យីម ទិត្យ។

១០ នៅថ្ងៃទី១០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៧ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចេញដីកាដោះស្រាយ ដោយមាន សម្ភាងហេតុលើកលែងចោទប្រកាន់សំណុំរឿង ០០៤/០១ ប្រឆាំងនឹង អ៊ឹម ចែម។ សហព្រះរាជអាជ្ញា អន្តរជាតិ បានដាក់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយនៅមុខអង្គបុរេជំនុំជម្រះ។ នៅថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ អង្គបុរេជំនុំជម្រះ បានសម្រេចលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍លើយុត្តាធិការបុគ្គល ក្នុង នោះរួមមាន នីតិវិធីតុលាការក្នុងសំណុំរឿងនេះផងដែរ។ សេចក្តីសម្រេចរបស់សហចៅក្រមស៊ើប អង្កេតដែលថា អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញមិនមានយុត្តាធិការលើ អ៊ឹម ចែម ចាត់ទុកជាបានការដែលជា ការបញ្ឈប់ដំណើរការនីតិវិធីតុលាការក្នុងសំណុំរឿងនេះ។

១១ ដំណើរការនីតិវិធីសំណុំរឿង០០៣ សំណុំរឿង០០៤/០២ និងសំណុំរឿង០០៤ មានវឌ្ឍនភាព ដូចខាងក្រោម៖

ក- នៅថ្ងៃទី២៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៨ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចេញដីកាដោះស្រាយចំនួន ពីរផ្សេងគ្នា ក្នុងសំណុំរឿង០០៣ ប្រឆាំង មាស មុត ជាភាសាធ្វើការរបស់ចៅក្រមនីមួយៗ (ខ្មែរ និងអង់គ្លេស) ដែលការបកប្រែនឹងដាក់តាមក្រោយ។ ចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិចោទប្រកាន់ មាស មុត ពីអំពើអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ ឧក្រិដ្ឋកម្មសង្គ្រាម និង បទល្មើស ក្រោមច្បាប់ជាតិ។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតជាតិបានទម្លាក់ការចោទប្រកាន់ដោយមូលហេតុពុំមាន យុត្តាធិការបុគ្គល។ ដីកាសំណោះស្រាយទាំងពីរមានអមដោយសេចក្តីសម្រេចលើពាក្យសុំរបស់ដើមបណ្តឹង រដ្ឋប្បវេណី។ សំណើបកប្រែដីកាដោះស្រាយរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតជាតិជាភាសាអង់គ្លេស

នៅក្នុងសំណុំរឿងនេះ ត្រូវបានជូនដំណឹងនៅថ្ងៃទី០១ ខែកុម្ភៈ ចំណែកសំណៅបកប្រែដីកាដោះស្រាយ
 ជាភាសាខ្មែរត្រូវបានជូនដំណឹងនៅថ្ងៃទី០៦ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៩។ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ចំនួនបីត្រូវបានដាក់
 ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ។ មេធាវីការពារក្តី និងសហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិបានប្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំង
 នឹងដីកាដោះស្រាយរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ (ដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ)។
 ចំណែកឯសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិប្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់របស់
 សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតជាតិ។ ចម្លើយតប និងការឆ្លើយតបទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ទាំងអស់ត្រូវបាន
 ដាក់ដោយភាគី ជាភាសាអង់គ្លេស និងភាសាខ្មែរ នៅចុងត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០១៩។ នៅថ្ងៃទី២៧ ដល់
 ថ្ងៃទី២៩ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៩ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានបើកសវនាការ ចំនួន០៣ថ្ងៃ លើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍
 ទាំងឡាយប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានព្យាករណ៍ថានឹងអាចចេញសាលដីកា
 លើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ នៅត្រីមាសទី៣ ក្នុងឆ្នាំ២០២០។

ខ- នៅថ្ងៃទី១៦ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៨ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចេញដីកាដោះស្រាយ
 ចំនួនពីរផ្សេងគ្នាក្នុងសំណុំរឿង០០៤/០២ ប្រឆាំងនឹង អា អាន ជាភាសាដែលចៅក្រមធ្វើការ (ភាសា
 ខ្មែរ និងភាសាអង់គ្លេស) ហើយការបកប្រែនឹងដាក់ជូនតាមក្រោយ។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត
 អន្តរជាតិ សម្រេចចោទប្រកាន់ អា អាន ពីបទប្រល័យពូជសាសន៍ ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ
 និងបទល្មើស តាមច្បាប់ជាតិមួយចំនួនទៀត។ សហចៅក្រមជាតិបានទម្លាក់ការចោទប្រកាន់ ដោយ
 ហេតុពុំមានយុត្តាធិការបុគ្គល។ ដីកាដោះស្រាយមានអមដោយសេចក្តីសម្រេចលើសំណើពាក្យ
 សុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។ សំណៅបកប្រែជាភាសាខ្មែរនិងអង់គ្លេសនៃដីកាដោះស្រាយ
 ត្រូវបានជូនដំណឹង នៅថ្ងៃទី៣០ ខែតុលា និងថ្ងៃទី០៥ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៨។ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ចំនួន ០៣
 ត្រូវបានដាក់ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ៖ ពោលគឺមេធាវីការពារក្តី និងសហព្រះរាជអាជ្ញា ជាតិប្តឹង
 ឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ(ដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ) ចំណែកឯសហព្រះរាជអាជ្ញា
 អន្តរជាតិ បានប្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត
 ជាតិ។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានធ្វើសវនាការចំនួន០៣ថ្ងៃលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ
 ក្នុងខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៩។ នៅថ្ងៃទី១៩ ខែធ្នូ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានដាក់សេចក្តីពិចារណាលើបណ្តឹង
 ឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ ដោយបានប្រកាសជាឯកច្ឆ័ន្ទ “ថា ការចេញដីកាដោះ
 ស្រាយពីរផ្ទុយគ្នារបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតធ្វើឡើងដោយខុសច្បាប់”។ ដោយសារអង្គជំនុំជម្រះ

មិន “អាចរកបានសម្លេងភាគច្រើនលើសលប់នៃសម្លេងគាំទ្រចំនួនបួនតាមការកំណត់ ដើម្បីឈានទៅ ធ្វើសេចក្តីសម្រេចផ្អែកលើសំអាងហេតុរួមលើអង្គសេចក្តីបាន” ចៅក្រមបានដាក់មតិយោបល់របស់ខ្លួន ភ្ជាប់មកជាមួយសេចក្តីពិចារណាជាឯកជ្ញនេះ⁴។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះកំពុងបន្តពិចារណាលើបណ្តឹង ឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ហើយតាមការព្យាករណ៍ អង្គបុរេជំនុំជម្រះ គ្រោងចេញសាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះនៅត្រីមាសទី២ ក្នុងឆ្នាំ២០២១។

គ- នៅថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៩ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចេញដីកាដោះស្រាយពីរ ផ្សេងគ្នាក្នុងសំណុំរឿង ០០៤ ប្រឆាំងនឹង យីម ទិត្យ ជាភាសារបស់ចៅក្រមនីមួយៗ (ភាសាខ្មែរ និងអង់គ្លេស) និងការបកប្រែដាក់ជូនពេលក្រោយ។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិសម្រេចចោទ ប្រកាន់ យីម ទិត្យ ពីបទប្រល័យពូជសាសន៍ ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ ឧក្រិដ្ឋកម្មសង្គ្រាម និងបទ ល្មើសតាមច្បាប់កម្ពុជា។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតជាតិសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់ ដោយ មូលហេតុពុំមានយុត្តាធិការបុគ្គល។ ដីកាដោះស្រាយមានអមដោយសេចក្តីសម្រេចលើពាក្យសុំតាំង ខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។ សំណើបកប្រែជាភាសាខ្មែរនៃដីកាដោះស្រាយត្រូវបានជូនដំណឹង នៅថ្ងៃទី១៤ ខែសីហា ចំណែកឯភាសាអង់គ្លេស នៅថ្ងៃទី០៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៩។ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ចំនួន ០៥ ត្រូវបានដាក់ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ៖ មេធាវីការពារក្តី និងសហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ បានប្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ (ដីកាបញ្ជូន រឿងទៅជំនុំជម្រះ) សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ និងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបានប្តឹងឧទ្ធរណ៍ ប្រឆាំងនឹងដីកាលើកលែងការចោទប្រកាន់របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតជាតិ ហើយមេធាវីការពារក្តី ក៏បានប្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងការចេញដីកាដោះស្រាយដោយឡែកពីគ្នាផងដែរ។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះ បានព្យាករថានឹងចេញសាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយនៅត្រីមាសទី១ ក្នុងឆ្នាំ២០២១។

⁴ នៅចំពោះមុខអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ភាគីបានសាកសួរអំពីផលវិបាកផ្នែកនីតិវិធីនៃសេចក្តីពិចារណានេះ។ ប្រធាន និងចៅក្រមអង្គបុរេ ជំនុំជម្រះពីររូបបានចេញលិខិតឆ្លើយឆ្លងដោយឡែក ដោយបានលើកឡើងថា អង្គជំនុំជម្រះពុំចាំបាច់ចាត់វិធានការអ្វីបន្ថែមដើម្បីអនុវត្ត សេចក្តីពិចារណារបស់ចៅក្រមនោះឡើយ។ លិខិតឆ្លើយឆ្លងទាំងពីរអាចរកបាននៅលើគេហទំព័រ <https://eccc.gov.kh/en/document/court/presidents-memorandum-dated-16-march-2020> and <https://eccc.gov.kh/en/document/court/international-judges-memorandum-concerning-transfer-case-file-0042>។

១២ តាមរយៈការវិវត្តក្នុងត្រីមាសចុងក្រោយនេះ គម្រោងបញ្ចប់ផែនការរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ កំណត់ព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ចំនួនបីសម្រាប់សំណុំរឿងដែលអង្គជំនុំជម្រះបានទទួល។ ព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ ដែលនៅសេសសល់ចំនួនពីរនៅក្នុងសំណុំរឿង០០២ និង ការព្យាករណ៍ ដែលពាក់ព័ន្ធគឺ៖

(i) ការចេញសាលដីកាជាភាសាផ្លូវការទាំងបីភាសា (ត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០២២)។

១៣ នៅក្នុងសំណុំរឿង០០៣ និងសំណុំរឿង០០៤ ព្រឹត្តិការណ៍ដ៏សំខាន់សរុបចំនួន០២ ត្រូវបានកំណត់សម្រាប់ ដំណាក់កាលបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍លើកិច្ចស៊ើបសួរ។ ក្នុងករណីមានការចោទប្រកាន់ នឹងមានព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ បន្ថែមទៀតសម្រាប់ដំណាក់កាលជំនុំជម្រះនិងបណ្តឹងសាទុក្ខ^៥។ ព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់សម្រាប់ដំណាក់កាល បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍លើកិច្ចស៊ើបសួរដែលបន្តនៅសេសសល់ គឺ៖

(ii) សេចក្តីសម្រេចដោយអង្គបុរេជំនុំជម្រះលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ ក្នុងសំណុំរឿង០០៣ ថាតើត្រូវបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ ឬបញ្ចប់កិច្ចនីតិវិធីក្នុងសំណុំរឿង នោះ (ត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០២០) និង

(iii) សេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះទៅលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ ក្នុងសំណុំរឿង០០៤ ថាតើបញ្ជូនរឿងទៅជម្រះ ឬក៏បញ្ចប់កិច្ចនីតិវិធី (ត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ ២០២១)។

II. វិធានការដែលអាចជួយបញ្ចប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីវិសាមញ្ញរបស់

១៤ ដំណើរការប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញកន្លងទៅត្រូវបានរំខាន ដោយភាពមិន នឹងនៃផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុដែលចេះតែបន្តកើតមាន ដែលបណ្តាលឱ្យបុគ្គលិកជាតិធ្វើក្នុងកម្មវិធីធ្វើការចំនួន ពីរលើកក្នុងអំឡុងឆ្នាំ២០១៣ ព្រមទាំងបុគ្គលិកចេញចូលពីមុខតំណែងដោយមិនសមហេតុផល។ ការ អនុម័តរបស់ មហាសន្និបាតទៅលើឧបត្ថម្ភធនសម្រាប់ឆ្នាំសារពើពន្ធអន្តរជាតិ ២០១៤-២០២០ សម្រាប់ភាគី អន្តរជាតិនៃ អ.វ.ត.ក គឺជាវិធានការដ៏សំខាន់ដែលបានធ្វើឱ្យមានស្ថិរភាពដល់ស្ថានភាពថវិកានិងធ្វើឱ្យ មានការផ្តោតមូលទៅ លើការធ្វើឱ្យវិវត្តទៅមុខនៃអាណត្តិគុណការ។ ចំពោះភាគីជាតិវិញ ការលំបាក

⁵ ដោយសារស្ថានភាពនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីបច្ចុប្បន្ន នៅពេលនេះយើងមិនអាចព្យាករចំណុចពេលវេលាជាក់លាក់ទាក់ទងនឹងគ្រោង ការជំនុំជម្រះក្តីបានឡើយ។

ផ្នែកលំហូរសាច់ប្រាក់ បាននាំឱ្យមានការពន្យារពេលបើកប្រាក់បៀវត្សសម្រាប់បុគ្គលិកជាតិនៅក្នុង កំឡុងពាក់កណ្តាល ឆ្នាំ២០១៥ ដែលប៉ះពាល់ដល់ការផ្តោតអារម្មណ៍ និងទឹកចិត្តបំពេញការងារ។

១៥ ក្រោយពីមានការសម្តែងនូវការគាំទ្រពីសំណាក់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា មហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិ ក្នុងលក្ខណៈជាវិធានការពិសេស បានអនុញ្ញាតឱ្យអគ្គលេខាធិការសម្រេច កំណត់ទឹកប្រាក់ចំនួនមិន លើសពី ៧ លានដុល្លារ នៅក្នុងខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩ ដើម្បីបន្ថែមបង្កប់ធនធានថវិកាស្ម័គ្រចិត្តរបស់ភាគី អន្តរជាតិនៃ អ.វ.ត.ក សម្រាប់រយៈពេលគិតចាប់ពីថ្ងៃទី០១ ខែមករា ដល់ ថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០២០។ គិតត្រឹមថ្ងៃទី៣១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ ទឹកប្រាក់ប្រហែល ២៥% ឬ ១,៧៥ លានដុល្លារ ត្រូវបានយក មកប្រើប្រាស់ ហើយអាចនឹងមានការដកទឹកប្រាក់បន្ថែមទៀតសម្រាប់យកមកប្រើប្រាស់ នៅក្នុងឆ្នាំ នេះ។ សកម្មភាពទាន់ពេលវេលានេះបានជួយសម្រួលយ៉ាងច្រើនដល់ប្រតិបត្តិការនៅ អ.វ.ត.ក មិនឱ្យ រអាក់រអួលក្នុងកំឡុងត្រីមាសដំបូងនៃឆ្នាំ២០២០ ដោយបើកឱកាសឱ្យមានការវិនិយោគវិភាគស្ម័គ្រចិត្ត បន្តទៀត។ ជាងនេះទៀត ការសម្រេចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក្នុងការផ្តល់វិភាគទានដោយផ្ទាល់ ចំនួន ៣,៨ លានដុល្លារ ដើម្បីចំណាយទៅលើប្រាក់បៀវត្សបុគ្គលិកជាតិ ០៦ ខែដំបូង ក៏ដូចជាចំណាយ ប្រតិបត្តិការសម្រាប់ឆ្នាំ២០២០ គឺជាវិធានការដ៏សំខាន់ដែលជួយដល់ប្រតិបត្តិការបច្ចុប្បន្នរបស់ភាគី ជាតិនៃអ.វ.ត.ក។ ដោយរួមបញ្ចូលគ្នាបែបនេះ វិធានការទាំងនេះធានាថា ទំហំការងារបច្ចុប្បន្នរបស់ អ.វ.ត.ក បានបន្តទទួលបាននូវការយកចិត្តទុកដាក់ជានិច្ច។ វិភាគទានស្ម័គ្រចិត្តដែលបានសន្យាផ្តល់ជូន និងទទួលបាននៅត្រឹមថ្ងៃទី៣១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ មានចំនួន ៤ លានដុល្លារ សម្រាប់ភាគីអន្តរជាតិ។ អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញប្រកាសការងារវិនិយោគសម្រេច ពីសហគមន៍ម្ចាស់ជំនួយអន្តរជាតិឱ្យគ្រប់ថវិកា ដែលបានអនុម័តចំនួន ១៣,៥ លានដុល្លារសម្រាប់ភាគីអន្តរជាតិ និង ៥ លានដុល្លារសម្រាប់ភាគី ជាតិ។

១៦ នៅខែមករា ឆ្នាំ២០១៥ កិច្ចប្រជុំពេញអង្គនៃ អ.វ.ត.ក បានអនុម័តវិសោធនកម្មទៅលើវិធានផ្ទៃក្នុង ដែលអនុញ្ញាតឱ្យមានការកាត់បន្ថយទោលវិសាលភាពកិច្ចស៊ើបសួរល្អិតណាវិសាលភាពស៊ើបអង្កេត ដែលបានកាត់បន្ថយជាតំណាងឱ្យបទចោទ និងការទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌរបស់ជនសង្ស័យតាមការ ចោទប្រកាន់^៦។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិបានកាត់បន្ថយវិសាលភាពនៃកិច្ចស៊ើបសួរពាក់ព័ន្ធនឹង មាស មុត ក្នុងសំណុំរឿង០០៣, អាណា ក្នុងសំណុំរឿង០០៤/០២ និង យីម ទិត្យ ក្នុងសំណុំរឿង

^៦ វិធាន៦៦ស្ទួន។

០០៤ អនុលោមតាមបទបញ្ញត្តិនេះ។ ស្រដៀងគ្នានេះដែរ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងមានសិទ្ធិអំណាច កាត់បន្ថយវិសាលភាពនៃការជំនុំជម្រះក្តីមួយដោយមិនរួមបញ្ចូលអង្គហេតុជាក់លាក់មួយចំនួនដែលមាន ចែងនៅក្នុងដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះដរាបណាអង្គហេតុដែលនៅសល់ដែលត្រូវជម្រះ គឺជាតំណាង វិសាលភាពនៃដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជម្រះ^៧។ ឈរលើមូលដ្ឋាននេះ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានបញ្ចប់ កិច្ចនីតិវិធីពាក់ព័ន្ធនឹងអង្គហេតុដែលមានចែងក្នុងសំណុំរឿង០០២ ដែលមិនមានបញ្ចូលនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១ ឬ០០២/០២។

១៧ ការិយាល័យរដ្ឋបាលបានរក្សាសេវាកម្មរបស់បុគ្គលិកឯកទេសភាសាបន្ថែមទៀតដើម្បីគាំទ្រដល់ការិយាល័យ តុលាការដើម្បីធានាសេវាកម្មប្រែនិងប្រតិចារិកបានទាន់ពេលវេលា។

១៨ នៅក្នុងខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ ការិយាល័យរដ្ឋបាលបានចាត់វិធានការទប់ស្កាត់ការចម្លងជំងឺកូវីដ-១៩ នៅ អ.វ.ត.ក។ គិតត្រឹមថ្ងៃទី២៥ ខែមីនា ការរៀបចំបែបផែនបំពេញការងារបណ្តោះអាសន្ន រួមមាន ការបំពេញការងារពីចម្ងាយត្រូវបានដាក់ចេញអនុវត្តសម្រាប់គ្រប់បុគ្គលទាំងអស់ ដែលអាចមានសិទ្ធិ ចូលមើលប្រភពឯកសារពីចម្ងាយ ក្នុងគោលបំណងជួយសម្រួលដល់និរន្តរភាពដំណើរការរដ្ឋបាល និង តុលាការ^៨។

III. ផែនការបញ្ចប់ការស៊ើបអង្កេត

១៩ ដំណាក់កាលស៊ើបអង្កេតរួមមានយុត្តាធិការរបស់ (ក) ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត និង (ខ) អង្គបុរេជំនុំជម្រះ នៅដំណាក់កាលបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍។

២០ កិច្ចស៊ើបសួរនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ និង ០០៤ បានផ្តួចផ្តើមឡើងក្រោយពេលសហព្រះរាជអាជ្ញា អន្តរជាតិចេញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ហើយនឹងក្រោយពេលចេញដីកា សន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែម។ សំណុំរឿង ០០៤ ត្រូវបានបំបែកចេញជាសំណុំរឿងចំនួនបី ដោយឡែកពីគ្នា ពោលគឺ សំណុំរឿង ០០៤/០១ ពាក់ព័ន្ធនឹង អ៊ឹម ថែម សំណុំរឿង ០០៤/០២ ពាក់ព័ន្ធ នឹង អោ អាន និងសំណុំរឿង០០៤ ដែលនៅសល់ គឺសំណុំរឿងប្រឆាំង យឹម ទិត្យ។

^៧ វិធាន៨៩ស្រទៈ៣។

^៨ ការរៀបចំនេះចាប់ផ្តើមអនុវត្តសម្រាប់ភាគីអន្តរជាតិចាប់ពីថ្ងៃទី២៣ ខែមីនា និងសម្រាប់ភាគីជាតិចាប់ពីថ្ងៃទី២៥ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០។

ក. ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត

២១ នៅថ្ងៃទី១៧ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៩ ក្រឡាបញ្ជីការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចុះសេចក្តីជូនដំណឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ចុងក្រោយនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយចំនួនបួនក្នុងសំណុំរឿង០០៤ និងបានបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅអង្គបុរេជំនុំជម្រះ។ ហេតុដូច្នោះ ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតមិនទទួលសំណុំរឿងណាមួយនៅដំណាក់កាលនេះទេ។ អាណត្តិតាមកំណត់ច្បាប់របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតនឹងបញ្ចប់នៅថ្ងៃតែមួយជាមួយអាណត្តិរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ។

ខ. អង្គបុរេជំនុំជម្រះ

២២ ក្នុងពេលចាប់ផ្តើមត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានទទួលបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ចំនួន១៤ ពោលគឺបណ្តឹងចំនួន៤ ក្នុងសំណុំរឿង០០៣ (បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ចំនួន១ ពាក់ព័ន្ធនឹងការទទួលស្គាល់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ចំនួន៣ទៀត ពាក់ព័ន្ធនឹងដីកាដោះស្រាយ) បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍បន្ទាន់បង្ខំចំនួន ០១ និងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ចំនួន ០១ ក្នុងសំណុំរឿង០០៤/០២ (ពាក់ព័ន្ធការទទួលស្គាល់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី) និងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍បន្ទាន់បង្ខំចំនួន ០២ និងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ចំនួន ០៦ (ពាក់ព័ន្ធនឹងការទទួលស្គាល់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ចំនួន ០៥ទៀត ពាក់ព័ន្ធនឹងដីកាដោះស្រាយ)។ នៅក្នុងរយៈពេលធ្វើរបាយការណ៍ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានទទួលបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍បន្ថែមចំនួន ០៤ និងបានចេញសេចក្តីសម្រេចបន្ទាន់បង្ខំចំនួនប្រាំ ដោយនៅសល់បណ្តឹងចំនួន ១៣ នៅចំពោះមុខ។

២៣ អង្គបុរេជំនុំជម្រះមានបំណងចេញសេចក្តីសម្រេចលើដីកាដោះស្រាយក្នុងសំណុំរឿង០០៣ និងសំណុំរឿង ០០៤/០២ និងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ណាដែលអាចមានប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយក្នុងសំណុំរឿង ០០៤ ក្នុងពេលវេលាសមស្រប អាស្រ័យលើលក្ខខណ្ឌចាប់ពីពេលទទួលដីកាសន្និដ្ឋាននានា និងការដាក់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍មួយចំនួនដែលអាចប៉ាន់ស្មានសាជាថ្មីថាត្រូវការចំនួន២ ទៅ ៤ ត្រីមាស ក្រោយពីទទួលបានសារណាពេញលេញលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍។ ពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី អង្គជំនុំជម្រះក៏អាចត្រូវការពេលវេលាប្រមាណពីរត្រីមាស ក្រោយពេលចេញសេចក្តីសម្រេចទៅលើបណ្តឹងណាមួយប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយដើម្បីសម្រេចលើបណ្តឹងទាំងអស់នោះ ផ្អែកតាមបទពិសោធន៍នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០៤/០២។

២៤ ដើម្បីទទួលបានសេចក្តីសន្និដ្ឋានពេញលេញអំពីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ សេចក្តីសន្និដ្ឋានលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ចម្លើយតបទៅនឹងសេចក្តីសន្និដ្ឋានទាំងនោះ និងការឆ្លើយតបទៅនឹងចម្លើយតបទាំងនោះ ត្រូវដាក់ជា ភាសាខ្មែរ និងជាភាសាអង់គ្លេស ឬបារាំង។ ការចេញដីកាដោះស្រាយចំនួនពីរផ្សេងគ្នា និង ផ្ទុយ គ្នាក្នុងសំណុំរឿង០០៣, ០០៤ និង ០០៤/០២ ដែលពុំធ្លាប់មានពីមុនមក និងការចេញដីកាដោះ ស្រាយជាភាសារបស់សហចៅក្រមរៀងៗខ្លួន គឺពិតជាត្រូវការពេលវេលាបន្ថែមសម្រាប់ធ្វើសារណា លើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ឱ្យបានពេញលេញ។

២៥ គិតត្រឹមត្រីមាសទី៤ ចៅក្រមទាំងអស់នៃអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ដែលកំពុងបំពេញការងារ រួមទាំងចៅក្រម បម្រុងអន្តរជាតិ កំពុងចាត់ការលើដំណើរការបណ្តឹងដិតចិត្តអនុលោមវិធាន ៣៤(៦) នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២។ ជាផលវិបាក និងអាស្រ័យលើកាលៈទេសៈនៃបុគ្គលិករបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ បណ្តឹងដែល ពុំបានមើលឃើញពីមុនពាក់ព័ន្ធនឹងសំណុំរឿងបច្ចុប្បន្ន និងការបកប្រែបានលឿនលើសេចក្តីសន្និដ្ឋាន របស់ភាគី និងសេចក្តីសម្រេចតុលាការជាបីភាសាធ្វើការទាំងអស់របស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ ការប៉ាន់ ស្មាននាពេលបច្ចុប្បន្នមានដូចខាងក្រោម៖

- ក. ក្នុងសំណុំរឿង០០៤/០២ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយរបស់សហចៅក្រមអន្តរជាតិលើភាព អាចទទួលយកបាននៃពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី បច្ចុប្បន្ន ព្យាករណ៍ថាអាច នឹងចេញសេចក្តីសម្រេចនៅត្រីមាសទី២ ឆ្នាំ២០២០។
- ខ. ក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយទាំងពីរត្រូវបានផ្តល់ សារណាពេញលេញនៅត្រីមាសទី០២ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៩។ ការប៉ាន់ស្មានបច្ចុប្បន្នសម្រាប់ការ បញ្ចប់សំណុំរឿង ០០៣ គឺនឹងមានសាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ ចេញនៅត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០២០។ សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកា របស់សហចៅក្រមអន្តរជាតិលើភាពអាចទទួលយកបាននៃពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹង រដ្ឋប្បវេណី អាចនឹងរំពឹងទុកត្រឹមត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២១។
- គ. ក្នុងសំណុំរឿង ០០៤ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយបានដាក់សារណាពេញ លេញនៅត្រីមាសទី០២ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០។ ការគ្រោងទុកបច្ចុប្បន្នគឺថានឹងមានសាលដីកា លើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ អាស្រ័យលើភាពស្មុគស្មាញ និងទំហំនៃ

បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ត្រឹមត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២១។ សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹង ដីកាសម្រេចលើការទទួលយកពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី អាចរំពឹងថាចេញ នៅត្រឹមត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០២១។

IV. ផែនការបញ្ចប់សវនាការ

ក. សំណុំរឿង០០២/០២

២៦ កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីលើកស្តីតាំងបានចាប់ផ្តើមនៅថ្ងៃទី០៨ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៥ និងបានបញ្ចប់នៅ ថ្ងៃទី១១ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៧ ក្រោយពីពេលសវនាការអស់ចំនួន២៧៤ថ្ងៃ។ អង្គជំនុំជម្រះបាន ស្តាប់សក្ខីកម្មសាក្សីសរុបចំនួន១១៤ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីសរុបចំនួន ៦៣នាក់ និង អ្នកជំនាញចំនួន ៨នាក់ ទាក់ទិននឹងទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្មចំនួន០៨ បទបញ្ជាឱ្យរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងការប្រព្រឹត្តលើ ពុទ្ធសាសនិកជន ជនជាតិចាម និង ជនជាតិវៀតណាម។ នៅថ្ងៃទី១៦ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៨ អង្គជំនុំ ជម្រះសាលាដំបូងបានប្រកាសសាលក្រមដោយផ្ទាល់មាត់នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២ រួមជាមួយ សេចក្តីសង្ខេបនៃការរកឃើញ និងបានជូនដំណឹងអំពីសាលក្រមជាបីភាសាធ្វើការនៅថ្ងៃទី២៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៩។ អង្គជំនុំជម្រះបានរកឃើញ ថា នួន ជា និង ខៀវ សំផន មានពិរុទ្ធភាពពីបទឧក្រិដ្ឋ កម្មប្រឆាំងនឹងមនុស្សជាតិ ការរំលោភបំពាន ធ្ងន់ធ្ងរលើអនុសញ្ញាទីក្រុងហ្សឺណែវ និងបទប្រល័យ ពូជសាសន៍ប្រឆាំងនឹងក្រុមជនជាតិពន្ធុ ក្រុមជាតិ សាសន៍ និងក្រុមពូជសាសន៍វៀតណាម ក្រោមទ្រឹស្តី នៃការទទួលខុសត្រូវរបស់ថ្នាក់លើ។ ទាំង នួន ជា ទាំង ខៀវ សំផន ត្រូវបានស្រេចឱ្យជាប់ពន្ធនាគារ អស់មួយជីវិត។ អង្គជំនុំជម្រះបានពិចារណាទោស ជាប់ពន្ធនាគារអស់មួយជីវិតដែលបានកំណត់លើ នួន ជា និង ខៀវ សំផន នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១ ហើយបានស្រូបទោសនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១ និង ០០២/០២ ជាទោសជាប់ពន្ធនាគារអស់មួយជីវិត។

២៧ នៅថ្ងៃទី០១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៩ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានចុះសេចក្តីជូនដំណឹងបណ្តឹងសាទុក្ខ របស់ នួន ជា និង ខៀវ សំផន និងបានបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល។

ខ. សំណុំរឿង០០៣ សំណុំរឿង០០៤/០២ និងសំណុំរឿង០០៤

២៨ កិច្ចស៊ើបសួរក្នុងសំណុំរឿង០០៣ និង ០០៤ ត្រូវបានផ្តួចផ្តើមក្រោយពីដីកាបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ ត្រូវបានដាក់ដោយសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិក្នុងឆ្នាំ២០១៩។ បន្ទាប់មក សំណុំរឿង០០៤ ត្រូវបាន

បំបែកជាបីសំណុំរឿងផ្សេងគ្នា ក្នុងនោះ សំណុំរឿងចំនួន ២ នៅដំណើរការនៅឡើយគឺ៖ សំណុំរឿង០០៤/២ ពាក់ព័ន្ធនឹង អោ អាន និង សំណុំរឿង០០៤ ពាក់ព័ន្ធនឹង យឹម ទិត្យ ។

២៩ នៅថ្ងៃទី១៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានចេញសេចក្តីពិចារណាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយក្នុងសំណុំរឿង ០០៤/០២។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានទទួលឯកសារសរុបចំនួន ០៩ នៅក្នុងរឿងក្តីនេះ^១។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានចេញលិខិតឆ្លើយតបចំនួន ០៣ ជូនដំណឹងទៅភាគីថា ខ្លួនពុំទទួលបានការជូនដំណឹងជាផ្លូវការអំពីសេចក្តីពិចារណារបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះនោះទេ ហើយក៏ពុំមានការបញ្ជូនសំណុំរឿងមកឱ្យខ្លួននោះដែរ។

៣០ រង់ចាំរហូតដល់មានសេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយថាតើសំណុំរឿងទាំងអស់ ឬណាមួយនៃសំណុំរឿង ០០៣ សំណុំរឿង ០០៤/០២ និងសំណុំរឿង០០៤ ត្រូវបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះ ទើបអាចមានការប៉ាន់ប្រមាណលើពេលវេលាដែលត្រូវការដើម្បីបញ្ចប់សវនាការទាំងនេះ។ ការវាយតម្លៃទៅលើពេលវេលា ដែលត្រូវការអាចនឹងពឹងផ្អែកលើចំនួនចុងចោទ និងភាពស្មុគស្មាញនៃអង្គហេតុ និងអង្គច្បាប់នៃបទចោទទាំងឡាយដែលមាននៅក្នុងដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះផង។

V. ផែនការបញ្ចប់បណ្តឹងសាទុក្ខ

ក. សំណុំរឿង០០២/០២

៣១ នៅថ្ងៃទី០៤ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩ នួន ជា បានទទួលមរណភាព ក្នុងអាយុ៩៣ឆ្នាំ ខណៈដែល កំពុងទទួលព្យាបាលនៅមន្ទីរពេទ្យមិត្តភាពខ្មែរ-សូវៀត រាជធានីភ្នំពេញ។ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបានបញ្ចប់កិច្ចនីតិវិធីបណ្តឹងសាទុក្ខលើ នួន ជា នៅថ្ងៃទី១៣ ខែសីហា ហើយនៅថ្ងៃទី២២ ខែវិច្ឆិកា បានចេញសេចក្តីបញ្ជាក់បំភ្លឺអំពីវិបាកគតិយុត្តកើតចេញពីមរណភាពរបស់ នួន ជា នៅក្នុងដំណាក់កាលនីតិវិធីនេះ^{១០}។

^១ មេធាវីការពារក្តី និងសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានដាក់ឯកសារជូនទៅអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង។

^{១០} អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបានបញ្ជាក់បំភ្លឺថា ការរំលត់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីពុំអាចធ្វើឱ្យការសម្រេចនៅក្នុងសាលក្រមពាក់ព័ន្ធនឹង នួន ជា ឥតបានការនោះទេ ហើយក៏ពុំមែនមានន័យថា ក្រោយពេលធ្វើកោសល្យវិច័យ ការសម្រេចនោះក្លាយជាគ្មានពិរុទ្ធភាពនោះឡើយ។ តុលាការមិនអាចចេញសាលក្រមស្ថាពរលើពិរុទ្ធភាព ឬ ភាពគ្មានទោសរបស់ នួន ជា នោះទេ ដោយហេតុថា

៣២ នៅថ្ងៃទី២០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានដាក់បណ្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងសាលក្រមជំនុំជម្រះ ដោយមានមូលដ្ឋានតែមួយប៉ុណ្ណោះ។ ដោយពិចារណាលើទំហំ កម្រិត និងភាពស្មុគស្មាញនៃកិច្ចនីតិវិធីរបស់សំណុំរឿង០០២/០២ និងបញ្ហាផ្លូវច្បាប់ និង/ឬអង្គហេតុដែលបង្ហាញដោយមេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន នៅក្នុងសេចក្តីជូនដំណឹងបណ្តឹងសាទុក្ខ¹¹ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបានអនុញ្ញាតរយៈពេល១៨០ថ្ងៃបន្ថែមក្នុងការដាក់បណ្តឹងសាទុក្ខ តែមួយភាសា¹²។ អនុវត្តតាមការអនុញ្ញាតមេធាវីការពារក្តីបានដាក់សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខចំនួន ៧៥០ ទំព័រ តែមួយភាសា នៅថ្ងៃទី២៧ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០។ អង្គជំនុំជម្រះបានណែនាំថា ចម្លើយតបទៅនឹងសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខត្រូវដាក់ក្នុងរយៈពេល១២០ថ្ងៃក្រោយពីការជូនដំណឹង¹³ និងបានជូនដំណឹងដល់ភាគីថា ការឆ្លើយតបទៅនឹងចម្លើយតបនឹងត្រូវបើកសវនាការផ្ទាល់មាត់ដែលគ្រោង នឹងធ្វើឡើងនៅក្នុងត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២១។

៣៣ នៅថ្ងៃទី៣១ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៩ មេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន បានដាក់បណ្តឹងដិតចិត្តចៅក្រមនៃអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលចំនួន ០៦ រូប ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃការសម្រេចលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ខៀវ សំផន នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១។ អនុលោមតាមវិធាន ៣៤(៦) គណៈកម្មាធិការរដ្ឋបាលតុលាការបានជ្រើសរើសចៅក្រមពេញសិទ្ធិនៃអង្គបុរេជំនុំជម្រះចំនួន ០៥រូប និងចៅក្រមបម្រុងអន្តរជាតិនៃអង្គបុរេជំនុំជម្រះចំនួន ០១រូប យកមកជំនួសចៅក្រមអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលដែលត្រូវបានប្តឹងដើម្បីពិចារណាលើបណ្តឹងដិតចិត្ត។

៣៤ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលរំពឹងថា សាលដីកានឹងត្រូវចេញទាំងបីភាសាផ្លូវការនៅត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០២២។ ការព្យាករណ៍នេះគឺអាស្រ័យលើភាពស្មុគស្មាញ និងតម្រូវការនៃដំណើរការបណ្តឹងសាទុក្ខ

មរណភាពរបស់គាត់មិនអាចឱ្យតុលាការកំពូលសើរឿងក្តីរបស់គាត់ ហើយមរណភាពរបស់ នួន ជា ពុំចុះពាល់លើការបង្គាប់សំណងដល់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដែលអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានទទួលយករួចហើយនោះទេ។

¹¹ មេធាវីការពារក្តីបានបង្ហាញកំហុសអង្គច្បាប់ និង/ឬអង្គហេតុចំនួនប្រមាណ១៨២៤ចំណុច នៅក្នុងសាលក្រមជំនុំជម្រះ និងសេចក្តីសម្រេចចំនួន៣៥៥ ផ្សេងទៀត (១៥៩ផ្ទាល់មាត់ និង ១៩៦លាយលក្ខណ៍អក្សរ) របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង។

¹² វិធាន១០៧(៤)នៃវិធានផ្ទៃក្នុងចែងថា សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខត្រូវដាក់ក្នុងរយៈពេល៦០ថ្ងៃគិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការជូនដំណឹងអំពីការប្តឹងសាទុក្ខ។ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបានផ្តល់បន្ថែមនូវការបន្ថែមចំនួនទំព័រតាមការណែនាំអនុវត្ត ពី ៦០ ទំព័រ ដល់ ៧៥០ ទំព័រ។

¹³ សេចក្តីណែនាំស្តីអំពីការដាក់ឯកសារ មាត្រា ៧.១ តម្រូវឱ្យឯកសារទាំងអស់ត្រូវដាក់ជាភាសាខ្មែរ និងជាភាសាអង់គ្លេស ឬភាសាបារាំង។

រួមទាំងលទ្ធផលនៃបណ្តឹងដិតចិត្ត និងកត្តាពាក់ព័ន្ធនានា ដូចជា បុគ្គលិកគ្រប់គ្រាន់ សុខភាព និងសម្បទារបស់ជនជាប់ចោទ ព្រមទាំងសេវាបកប្រែឯកសារទាន់ពេលវេលា។

ខ. សំណុំរឿង០០៣ សំណុំរឿង០០៤/០២ និង សំណុំរឿង០០៤

៣៥ ប្រសិនបើសំណុំរឿង០០៣ សំណុំរឿង០០៤/០២ និងសំណុំរឿង០០៤ បន្តទៅមុខរហូតដល់ដំណាក់កាលជំនុំជម្រះនោះ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ភ្លាមៗ ឬបណ្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងសាលក្រមរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងអាចកើតឡើង។ ប៉ុន្តែទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ដោយហេតុថាយើងមិនដឹងថាសំណុំរឿងណាមួយដំណើរការរហូតដល់ដំណាក់កាលជំនុំជម្រះ និងមិនដឹងពីបទចោទណាខ្លះនោះ វាហាក់ដូចជាឆាប់ពេកក្នុងការផ្តល់នូវការប៉ាន់ស្មានចំពោះពេលវេលាដែលតម្រូវក្នុងការសម្រេចលើបណ្តឹងសាទុក្ខណាមួយនៃសំណុំរឿងពាក់ព័ន្ធ។

VI. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

៣៦ ព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់មួយទៀតសម្រេចបាននៅក្នុងអំឡុងពេលនេះ ពោលគឺ ការដាក់សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ ខៀវ សំផន ក្នុងសំណុំរឿង ០០២។

៣៧ សម្រាប់ឆ្នាំ២០២០ យើងរំពឹងថានឹងសម្រេចបានព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់មួយ គឺ (i) ការចេញសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ ប្រឆាំង មាស មុត ថាតើត្រូវបញ្ជូនរឿងក្តីទៅជំនុំជម្រះ ឬបញ្ចប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធី។

៣៨ សម្រាប់ឆ្នាំ២០២១ ព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់មួយត្រូវបានរំពឹងទុកគឺ (ii) ការចេញសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍លើដីកាដោះស្រាយក្នុងសំណុំរឿង០០៤ ថាតើត្រូវបញ្ជូន ទៅជំនុំជម្រះ ឬបញ្ចប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធី។ និង

៣៩ សម្រាប់ឆ្នាំ២០២២ ព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់មួយត្រូវបានរំពឹងទុកគឺ (iii) ការចេញសាលដីកាក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២ ដោយអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល។

៤០ ក្នុងករណីដែលសំណុំរឿង០០៣ សំណុំរឿង០០៤ និងសំណុំរឿង ០០៤/០២ ត្រូវបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះទាំងមូល ឬដោយផ្នែក ពេលវេលាកំណត់សម្រាប់សំណុំរឿងទាំងនេះនឹងត្រូវព្យាករណ៍នៅពេលនោះ។

៤១ ព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ៗដែលបានព្យាករណ៍មានបង្ហាញជូនក្នុងតារាងដែលភ្ជាប់ជាមួយនឹងផែនការនេះ។

តារាងកំណត់ពេលវេលាតាមការគ្រោងទុកដែលមានត្រឹមត្រូវការណ៍សំខាន់ៗ

គម្រោងបញ្ចប់ផែនការ កំណែលើកទី ២៤ - ថ្ងៃទី៣១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០

សំណុំរឿង	២០១៧				២០១៨				២០១៩				២០២០				២០២១				២០២២			
	ត្រីមាស១	ត្រីមាស២	ត្រីមាស៣	ត្រីមាស៤	ត្រីមាស១	ត្រីមាស២	ត្រីមាស៣	ត្រីមាស៤	ត្រីមាស១	ត្រីមាស២	ត្រីមាស៣	ត្រីមាស៤	ត្រីមាស១	ត្រីមាស២	ត្រីមាស៣	ត្រីមាស៤	ត្រីមាស១	ត្រីមាស២	ត្រីមាស៣	ត្រីមាស៤	ត្រីមាស១	ត្រីមាស២	ត្រីមាស៣	ត្រីមាស៤
សំណុំរឿង២០០២/០២ ឡឺវ សំផុល	ដំណាក់កាលជំនុំជម្រះ (ក) (ខ) (គ)								ដំណាក់កាលបណ្តឹងសាទុក (ឃ) (ង)															
(ក) លេចក្តីសន្និដ្ឋានមធ្យមការពិភាក្សាដេញដោល																								
(ខ) សាលក្រម - លេចក្តីសង្ខេប និងផ្តែកសម្រេចលេចក្តី																								
(គ) សាលក្រម - សំអាងហេតុផលដេញដោលជាតិកាសា																								
(ឃ) កាលបរិច្ឆេទកំណត់សម្រាប់បណ្តឹងសាទុក																								
(ង) សាលដីកា																								
សំណុំរឿង២០០៣ មាស ធុត	ដំណាក់កាលលើសអន្តរកាល (ខ) (គ)								បណ្តឹងទទួលរកប្រាក់ចំណីនិងដីកាដោះស្រាយ (ឆ)															
សំណុំរឿង២០០៤/០២ អា អាឌ	ដំណាក់កាលលើសអន្តរកាល (ខ) (គ)								បណ្តឹងទទួលរកប្រាក់ចំណី និងដីកាដោះស្រាយ (ឆ)															
សំណុំរឿង២០០៥ យីម ទិត្យ	ដំណាក់កាលលើសអន្តរកាល (ខ) (គ)								បណ្តឹងទទួលរកប្រាក់ចំណីនិងដីកាដោះស្រាយ (ឆ)															

(ខ) ដីកាដោះស្រាយដោយប្រើកម្រិតមធ្យម
 (គ) ដីកាដោះស្រាយដោយប្រើកម្រិតកាសាអង្កេត និងកាសាឡែវ
 (ឆ) លេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជម្រះជំនុំជម្រះទៅលើបណ្តឹងទទួលរកប្រាក់ចំណីនិងដីកាដោះស្រាយ